

MANIFEST GAY-STRAIGHT ALIJANSE

Mi, građanke i građani, okupljeni u udruženju Gay-straight alijansa (GSA), različitih profesija, socijalnog položaja, uzrasta, verskih ubeđenja, političkih stavova, seksualnosti, nacionalnosti, svesni smo problema sa kojima se danas lezbejke, gejevi, biseksualne i transdžender (LGBT) osobe sreću u svakodnevnom životu. Solidarišemo se sa svim žrtvama nasilja i diskriminacije i imamo osećaj odgovornosti za rešavanje problema bez obzira na lično svojstvo žrtava.

Zalažemo se za slobodno društvo, suzbijanje nasilja i svih vidova diskriminacije, skidanje stigma i davanje jednakih šansi svim građankama i građanima, te ravnopravno ostvarivanje prava. Ovime stvaramo društvo sa ostvarenim i zadovoljnim pojedinkama i pojedincima, što vodi opštem društvenom napretku.

Naše vrednosti su:

- Ravnopravnost - Sve građanke i građani su ravnopravni pred zakonom i imaju jednaka socijalna, politička, ekonomska, verska, nacionalna, rasna, kulturološka, materijalna, zdravstvena i ostala prava i obaveze bez obzira na bilo koje lično svojstvo.
- Solidarnost, kako među pojedincima i pojedinkama, tako i čitavog društva/države sa svim njenim građankama i građanima. Cilj nam je da solidarnost bude ispoštovana bez obzira na rasne, verske, polne, nacionalne, socijalne, seksualne i druge različitosti.
- Nenasilje – smatramo da je nasilje društveno neprihvatljivo ponašanje. Istorija moderne Srbije je istorija nasilja nad svima u kojoj su elite beskrupulozno trošile ljudske živote i kršile prava građanki i građana Srbije. Konflikti u Srbiji moraju se početi rešavati nenasilnim putem i moraju biti prepoznati kao šanse za rešavanje problema, a ne za uništenje međusobno, često veštački suprotstavljenih strana.
Svaki vid nasilja treba kažnjavati zakonskim putem. Konflikti u bilo kom obliku moraju se početi rešavati mirnim putem i treba da budu prepoznati kao šansa za mirno rešavanje problema, a ne kao oruđe za međusobno uništenje.
- Tolerancija – Opstanak svih društava pre svega zavisi od međusobnog razumevanja i dogovora različitih grupa i pojedinaca koje ga čine. U interesu nam je da svi oblici netrpeljivosti, nadmoći i diskriminacije, a posebno homofobija i duboko usađeni heteronormativni sistem vrednosti budu iskorenjeni.

Gay-straight alijansa je jedinstvena po tome što su se po prvi put u Srbiji u borbi za prava LGBT osoba okupili ljudi kojima nije bitno pitanje različitosti u seksualnosti, već ciljevi koje žele da ostvare – jednaka prava za sve, borba protiv nasilja i diskriminacije.

Nama je važno istaći činjenicu da je u udruženju okupljen veliki broj heteroskesimalnih osoba koje su svesne da nasilje nad LGBT osobama nije nasilje isključivo nad tim telom populacije, već je nasilje nad čitavim društvom.

Želimo da učestvujemo u izgradnji društva blagostanja u kojem će svaki čovek moći u slobodi da ostvari i ispolji svoju ličnost, odgovorno učestvuje u političkoj, privrednoj, kulturnoj i ostalim sferama života.

GAY-STRAIGHT ALIJANSA RADI NA:

SUZBIJANJU NASILJA.

Čitavo društvo, uključujući i neheteroseksualne osobe susreću se svakodnevno sa nasiljem u svim sferama života: u porodici, školi, poslu na javnim mestima, i zato žive u strahu i osećaju se kao građani drugog reda. Država konačno mora da krene u ozbiljnu borbu protiv nasilja, što u porodičnoj, što u javnoj sferi. Ovo se može postići jedino angažovanjem svih mehanizama kojima država i društvo raspolažu: zakonskim rešenjima, efikasnijom saradnjom policije i LGBT zajednice, iskorenjivanjem govora mržnje u medijima, uvođenjem ovog pitanja u obrazovne programe.

PITANJU DISKRIMINACIJE.

Država mora da spreči sve vidove diskriminacije LGBT osoba. I sama država često učestvuje u diskriminaciji. GSA će se zalagati za donošenje antidiskriminacijskog zakona u kojem će se jasno definisati šta je diskriminacija po bilo kom osnovu, pa i seksualnom. Ovaj zakon mora da pruži precizne mehanizme zaštite od diskriminacije i da kreira jake institucije koje će zakon sprovesti u delo.

ZAKONSKIM INICIJATIVAMA.

Država je dužna da zakonskim putem reguliše status istopolne zajednice. Ovime bi se omogućilo rešavanje brojnih praktičnih problema sa kojima se suočavaju LGBT osobe u svakodnevnom životu: zdravstveno i penziono osiguranje, pitanje nasledstva, podele imovine u slučaju raskida partnerstva, posete bolnicama i zatvorima, itd. Pored praktičnog nivoa, ovaj zakon ima i simbolički značaj. Njime bi društvo i država otvoreno priznali da su LGBT osobe ravnopravni građani ove države.

OBLASTI DRUŠTVA U KOJIMA ŽELIMO PROMENU

Porodica

Nasilje u porodici je jedan od vidljivijih problema u Srbiji danas. Deca su često žrtve porodičnog nasilja, čime porodica od sigurnog mesta koje im obezbeđuje ljubav, podršku, slobodu postaje mehanizam za zarobljavanje i ograničavanje pojedinaca i usvajanje nasilnog modela ponašanja.

GSA će se boriti da žene i deca konačno steknu ravnopravnost u porodičnoj zajednici i prevaziđu stereotipnu sliku muškarca kao dominantnog člana porodice koji upravlja njihovim životima. Na nivou društva borićemo se za stvaranje zakonskih mehanizama za sprečavanje i kažnjavanje porodičnog nasilja. Na mikronivou, GSA će formirati grupe za podršku roditeljima LGBT osoba.

Policija

Policija je u dosadašnjoj praksi pokazala da neprimenjivanjem već postojećih zakonskih rešenja toleriše sve vidove nasilja. GSA želi da veruje da će policija preuzeti svoj deo odgovornosti za stvaranje društva bez nasilja. GSA će pomoći policiji u stvaranju mehanizama zaštite LGBT osoba od nasilja kroz edukaciju, treninge i uspostavljanje kvalitetnih kontakata sa LGBT zajednicom.

Zdravstvo

Zdravstveni sistem u Srbiji, Srpsko lekarsko društvo i Udruženje psihologa treba da jasno iznesu istinu da je Svetska zdravstvena organizacija izbacila homoseksualnost iz Međunarodne klasifikacije bolesti (ICD-10) još 1992. godine i da prestanu da manipulišu ovom predrasudom. Tek tada će moći odgovorno, savesno i profesionalno, da se ophode prema svima kojima je njihova pomoć potrebna, kako ima Hipokratova zakletva nalaže.

Centri za socijalni rad

GSA će nastojati da podigne svest u službi centara za socijalni rad da prepoznaju slučajeve porodičnog nasilja kojima je uzrok homoseksualnost člana/ članova porodice. Svaki centar za socijalni rad mora da obezbedi kadrove koji su obučeni za prepoznavanje, a potom i rešavanje takvih slučajeva.

Obrazovanje

Obrazovni sistem u Srbiji mora da uključi seksualno vaspitanje u svoje programe i nastavne planove čime će se razbijati predrasude o seksualnosti i edukovati o odgovornom seksualnom ponašanju svih članova društva.

Mediji

Uloga masovnih medija je u svim društvima jedna od najodgovornijih. Mediji moraju da prestanu da šire govor mržnje, predrasude i da preuzmu obrazovnu i informativnu ulogu.

GSA će nastojati da razvije mehanizme koji će dovesti do isključenja govora mržnje iz javnog prostora i davanja medijskog prostora LGBT zajednici.

Poslodavci

LGBT osobe su često diskriminirane na poslu zbog svoje seksualnosti, posebno u javnom sektoru. Poslodavci moraju da shvate da seksualnost ne utiče na produktivnost radnika.

U direktnim kontaktima sa poslodavcima GSA će kroz svoje aktivnosti omogućiti profesionalno dokazivanje i jačanje šansi LGBT osoba.

Političke partije

Svojim ćutanjem i nenuđenjem rešenja problema LGBT osoba, političke partije u Srbiji ignorišu probleme ogromnog dela glasačkog tela, koje pored LGBT osoba, čine i njihova rodbina, prijatelji, poslovni partneri, itd. Političke partije treba da shvate da su odgovorne za rešavanje problema svih građanki i građana, pa i ovog dela glasačkog tela. Takođe, političke partije treba da shvate da bez kvalitetnog rešavanja ovog problema Srbija neće moći da bude ravnopravan partner u stvaranju jedinstvene Evrope.

Nevladine organizacije

U poslednjih 15 godina nevladine organizacije u Srbiji su imale značajnu ulogu u modernizaciji i demokratizaciji društva. Uprkos medijskoj blokadi i vidljivoj agresiji prema nevladinom sektoru, postignuti su značajni pomaci u poštovanju ljudskih i manjinskih prava, demilitarizaciji društva, širenju svesti o LGBT pitanjima, borbi protiv nasilja nad ženama i u porodici, borbi protiv trgovine ljudima. GSA očekuje da će nevladine organizacije dati punu podršku LGBT populaciji u Srbiji.